

Lectori Salutem!

„Az e-közigazgatás többé már nem csupán politikai játékszer, hanem a kormányzás legfontosabb eszköze az európai közigazgatási rendszerek modernizálásához” – mondta Viviane Reding, az EU információs társadalomért és médiáért felelős biztosa 2006. április 25-én Brüsszelben. A szolgáltató állam megteremtése és a versenyképesség növeléséhez hozzájárulni képes, átlátható közigazgatás kialakítása ma már elképzelhetetlen az e-kormányzati eszközök igénybevétele nélkül. A közszolgáltatásokat az állampolgárok igényeinek megfelelően kell átalakítani, hatékonyabbá tenni. A külföldi példák egyértelműen azt mutatják, hogy a közigazgatás korszerűsége egyenesen arányos az e-közigazgatás bevezetésének mértékével. Többek között ennek is köszönhető, hogy az utóbbi években ez a kérdéskör az információs társadalommal kapcsolatos diskurzusok egyik központi témájává vált.

Éppen ezért nagy öröm számunkra, hogy az *Információs Társadalom* immár másodszor ad teret az e-közigazgatás néhány fontos területének a bemutatásához. A 2004-ben megjelent tematikus szám óta az e-kormányzati szolgáltatások óriási fejlődésen mentek keresztül. Három évvel ezelőtt az akkor többnyire még a pusztán létjogosultságát kereső e-közigazgatás alapjait tudtuk csak bemutatni, ma viszont – a témakör megkerülhetetlenségéből adódóan – ebben a tanulmánygyűjteményben már a gyakorlatból adódó tapasztalatok és az eredmények összefoglalása dominál.

A közigazgatás modernizációját számos megoldásra váró gond sürgeti. Az állampolgárok egyre inkább valóban szolgáltató jellegű, minőségi közigazgatást szeretnének, tisztázatlan az állam szerepe, megoldatlan a teljesítmény mérése és értékelése, párhuzamosság jellemzi a szolgáltató oldali folyamatokat és általában a szervezetek működését, az államháztartás jelentős hiánnyal küzd – hogy csak néhányat emeljünk ki a magyarországi közigazgatási reformot egyre égetőbben szükségessé tévő okok közül.

Első tanulmányunk (Z. Karvalics László, Molnár Szilárd és Pintér Róbert tollából) azt mutatja be, hogy az államigazgatási reform sajnos nem kapcsolódik össze kellőképpen az e-közigazgatás eszköz- és célrendszerével, megoldási lehetőségeivel.

Az Európai Unió üzenete egyértelmű: az e-közigazgatással minden állampolgárnak nyernie kell. Az uniós direktívák szerint a hatékony és innovatív közigazgatás a versenyképesség egyik megkerülhetetlen eleme – Juhász Lilla tanulmánya az ezzel kapcsolatos új kihívásokat elemzi.

Z. Karvalics László rövid frása érdekes párhuzamot von az Egyesült Államokban a kormányzati folyamatok és intézmények átalakítása terén eddig megtett lépések és a 21. századi kihívásokra reflektálni képes horizontális kormányzás – Magyarországra is érvényes – imperatívuszából adódó feladatai között.

A magyar közigazgatás sajnos nem nyújt jó teljesítményt: a Világbank 175 országot vizsgáló egyik friss értékelése szerint Magyarország az engedélyezési eljárások hosszadalmassága tekintetében például a 143. helyre került. A megoldásra váró sürgető feladatokat tárta fel a MEH Elektronikus-kormányzat-központ megbízásából elvégzett OECD-kutatás, melynek néhány fontos megállapítását Bogóné Jehoda Rozália ismerteti és értékeli.

Az e-önkormányzatok fejlesztésével kapcsolatban az első Nemzeti Fejlesztési Terv forrásait felhasználó GVOP-pályázatok megvalósításáról szerzett nagyon tanulságos – és elszomorító – tapasztalatokat foglalja össze Krasznai Zsófia és Szakolyi András tanulmánya.

A hazai e-közigazgatás fejlesztésének 2006. évi eredményeit összegzi az ITTK erről a témáról immár második alkalommal összeállított éves jelentése, miszerint Magyarország a 2006. évi nemzetközi összehasonlító elemzésekben – meglepő módon, főleg a hazai információs társadalom fejlődésének kontextusában – jelentős eredményeket ért el. Az ITTK e-közigazgatási kutatócsoportja azonban úgy gondolja, hogy azoknak a pozitív eredményeknek a fenntartása, amelyek

elsősorban a kötelező uniós direktívák teljesítéseként jöttek létre, nem lehetséges anélkül, hogy 2007-ben megkezdődjék a szolgáltató oldali eljárások, ügyintézési folyamatok modernizációja és egyszerűsítése is.

Kutatási Jelentés rovatunkban a *Szonda Ipsos* vállalat Infokommunikációs Osztályának a hazai e-közigazgatás lakossági fogadtatására vonatkozóan végzett felméréséről számolunk be. Csüllög Krisztina és Varga Anikó tanulmánya érinti többek között az *online* ügyintézés lehetőségeire vonatkozó ismereteket, valamint az elektronikus szolgáltatások igénybevételére szolgáló Ügyfélkapu tényleges használatát is.

Végül ebből a számunkból sem hiányozhatnak a konferenciabeszámolók és a *Szemle* rovat – ezúttal természetesen az e-közigazgatás témájával foglalkozó rendezvényekből szemezgetünk.